

Με θέμα την «Ευθανασία» το 3ο Συνέδριο Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Ρέθυμνο

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου](#)

Με θέμα την «Ευθανασία» θα πραγματοποιηθεί, από 24 έως 26 Οκτωβρίου, στο Κέντρο Κοινωνικής και Πολιτισμικής Διακονίας «Θεομήτωρ» της Ιεράς Μητροπόλεως Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου, καθώς και στην Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Τιμίου Σταυρού Βωσάκου, στο Μυλοπόταμο, το 3ο Συνέδριο Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Των εργασιών του Συνεδρίου θα προεδρεύσει ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος **Αυστραλίας** κ. Μακάριος, Πρόεδρος της Συνοδικής Επιτροπής Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ενώ σε αυτό θα μετάσχουν με εισηγήσεις έγκριτοι κληρικοί και λαϊκοί ακαδημαϊκοί με εξειδίκευση στο φλέγον αυτό ζήτημα που απασχολεί έντονα, επιστημονικά και ηθικά, το σύγχρονο άνθρωπο.

Παραθέτουμε το αναλυτικό πρόγραμμα.

3^ον ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

«Εὐθανασία»

Πρόγραμμα Συνεδρίου

Κέντρον Κοινωνικῆς καὶ Πολιτισμικῆς Διακονίας
«ΘΕΟΜΗΤΩΡ»

τῆς Ι. Μ. Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, Ρέθυμνο

24 - 26 Ὀκτωβρίου 2025

3^{ον} ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Αποφασισθέντος όμοφώνως ύπό τής Αγίας καί Τεράς Συνόδου του Οίκουμєνικου Πατριαρχείου, τή προτάσει τής Α.Θ. Παναγιότєтος, του Οίκουμєνικου ήμων Πατριάρχου κυρίου Βαρθολομαίου, όπως, μεταξύ 24^{ης} καί 26^{ης} Οκτωβρίου έ.έ., πραγματοποιηθѣ έν Ρεθύμνѣ Κρήτєς τό Γ' Έπιστημονικόν, Θεολογικόν Συνέδριον Βιοηθικѣς, μέ τό γενικόν θέμα: «Ευθανασία», έχομεν τήν τιμήν νά Σας προσκαλέσωμεν είς τας έργασίας αύτου, άρχομένας τήν 24^{ην} Οκτωβρίου περί ώραν 16.30, συμφώνως τѣ συνημμένѣ προγράμματι.

Βέβαιοι όντες ότι προφρόνως θέλετε άποδεχθѣ τήν πρόσκλησιν ήμων, ώστε νά μοιρασθѣτε μετά πάντων των συνέδρων, τας πολυτίμους έμπειρίας καί γνώσεις σας, συμβάλλοντες είς τήν έξαγωγήν πολυτίμων συμπερασμάτων έπ' ώφελεία τής Έπιστήμєς καί τής Εκκλησίας, εκφράζομεν θερμάς ευχαριστίας, επικαλούμενοι τήν εύλογίαν του Τριαδικου Θεου είς τήν ζωήν σας καί είς τά θεοφιλή έργα σας.

Ό Πρόεδρος τής Συνοδικѣς Έπιτροπѣς Βιοηθικѣς

† Ό Αρχιεπίσκοπος Αύστραλίας Μακάριος

**Παρασκευή 24 Ὀκτωβρίου 2025. Κέντρον Κοινωνικῆς καὶ Πολιτισμικῆς Διακονίας
«ΘΕΟΜΗΤΩΡ» τῆς Ι.Μ. Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου, Ρέθυμνο.**

16.30 Ἀφίξεις.

17.00-17.15 Ἀγιασμός ὑπὸ τοῦ Σεβ. Αὐστραλίας κ. Μακαρίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἑναρξίς Συνεδρίου - Χαιρετισμοί

Πρόεδρος: Ἐλλογιμ. κ. Ἐμμανουήλ Καραγεωργίου, Κοσμήτορας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

- Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.
- Χαιρετισμός Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.
- Χαιρετιστήριον Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.
- Χαιρετισμός Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Προδρόμου.
- Χαιρετισμοί τῶν Τοπικῶν Ἀρχόντων.

19.00-19.30 Εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου: «*Ἡ εὐθανασία ὡς κατάφαση τοῦ θανάτου καὶ ἄρνηση τῆς Ἀναστάσεως ἢ ὁ πειρασμός τῆς Καλυφῆς*».

19.30-19.45 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

Σάββατο 25 Ὀκτωβρίου 2025.

Α΄ Συνεδρία → Εὐθανασία: Ἀντιστίξεις καὶ συνάψεις.

Πρόεδρος: Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Βασίλειος Παπαδάκης, Ἡγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγ. Ἀναστασίας Ρωμαίας - Ἱεροκῆρυξ Ι.Μ. Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου.

9.00-9.30 Καφές-κέρασμα.

9.30-10.00 Αἰδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Καλιακμάνης, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «*Ἡ Εὐθανασία κατὰ τὸν Εὐγένιον Βούλγαριν*».

10.00-10.15 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

10.15-10.45 Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Μαρούδας: «*Συγκλίνουσες καὶ ἀποκλίνουσες δογματικὲς καὶ βιοηθικὲς συνιστώσες γιὰ τὴν Εὐθανασία καὶ τὴν Ἱερότητα τῆς Ζωῆς, στὸν Χριστιανισμό καὶ τὸ Ἰσλάμ*».

10.45-11.00 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

11.00-11.30 Ἐλλογιμ. κ. Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «*Τὸ πρόβλημα τῆς Εὐθανασίας· μεταξύ ἐκκοσμικεύσεως καὶ ἐγκοσμικεύσεως*».

11.30-11.45 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

11.45-12.15 Ἐλλογιμ. κ. Κωνσταντῖνος Κορναράκης, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: «*Εὐθανασία· Ἐν ζήτημα πνευματικῆς αὐτοσυνειδησίας ἐν περιβάλλοντι πολιτισμικῆς ρευστότητος*».

12.15-12.30 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

12.30-13.00 Ἐλλογιμ. κ. Χρήστος Λιονῆς, Ὁμότιμος Καθηγητὴς Γενικῆς Ἱατρικῆς καὶ Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Ὑγείας Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ψυχικὴ Ὑγεία τῆς Παγκόσμιας Ἐταιρείας Γενικῆς/Οἰκογενειακῆς Ἱατρικῆς καὶ Μέλος τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς καὶ Τεχνοηθικῆς: «*Υποβοηθούμενη θανάτωση· ἡ ἀνάγνωση τῆς ζωῆς ὡς αὐταξία καὶ ἡ ἐστίαση τῶν ὑπηρεσιῶν φροντίδας στὸν ἄνθρωπο καὶ στὴν ἀξιοπρέπειά του στὸν θάνατο*».

13.00-13.15 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

Β' Συνεδρία → Εὐθανασία: Φιλοσοφικές καὶ ἀνθρωπολογικές ψηλαφήσεις.

Πρόεδρος: Ἑλλογιμ. κ. Βασίλειος Χριστοδουλάκης, δικηγόρος, Διδάκτωρ Νομικῆς ΕΚΠΑ, Msc Βιοηθικῆς Πανεπιστημίου Κρήτης.

- 15.30-16.00 Ἐντιμολ. Ἀρχων κ. Κωνσταντῖνος Δελικωστάντης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: «Εὐθανασίες».
- 16.00-16.15 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 16.15-16.45 Ἑλλογιμ. κ. Μιλτιάδης Βάντσος, Καθηγητὴς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: «Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ ὀλισθηροῦ δρόμου εἰς τὴν συνάφειαν τῆς εὐθανασίας».
- 16.45-17.00 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 17.00-17.30 Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Καμπέρας κ. Ἀθηνάγορας: «Εὐθανασία: ὅταν τὸ σῶμα καὶ ἡ διάνοια τείνουν στὰ ὅριά τους».
- 17.30-17.45 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 17.45-18.15 Ἑλλογιμ. κα Μαρία Χωριανοπούλου, Ἐπίκουρη Καθηγήτρια Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν: «Ἀπὸ τὴν αὐτονομία στὴν ἱερότητα τῆς ζωῆς: Φιλοσοφικές καὶ Ὀρθόδοξες βιοηθικές προσεγγίσεις στὸν Dworkin καὶ τὸν Engelhardt γιὰ τὸ ζήτημα τῆς εὐθανασίας».
- 18.15-18.30 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 18.30-19.00 Διάλειμμα.

Γ' Συνεδρία → Εὐθανασία: Ἐμπειρίες, διλήμματα καὶ προκλήσεις.

Πρόεδρος: Ἑλλογιμ. κ. Δημήτριος Σκρέκας, Ἐπίκουρος Καθηγητὴς Βυζαντινῆς Φιλολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης.

- 19.00-19.30 Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρων: «Εὐθανασία στὴ Ν. Ζηλανδία. Βιώματα καὶ ἐμπειρίες».
- 19.30-19.45 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 19.45-20.15 Ἐντιμ. κ. Ἀγαμέμνων Μπακάκος, Ἰατρός-Εἰδικ. Πνευμονολογίας: «Εὐθανασία: Ἡ λεπτὴ γραμμὴ μεταξὺ πίστεως, ἐπιστήμης καὶ ἀξιοπρεπείας-Σκέψεις καὶ ἠθικά διλήμματα περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς».
- 20.15-20.30 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.
- 20.30-21.00 Σεβ. Μητροπολίτης Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαος: «Ἡ Ἐμπειρία τῆς Μονάδος Ἀνακουφιστικῆς Φροντίδος ΓΑΛΙΛΑΙΑ καὶ τὰ διλήμματα τῆς εὐθανασίας» (Διαδικτυακὴ παρουσίασις).
- 21.00-21.15 Ἐρωτήσεις καὶ τοποθετήσεις ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως.

Κυριακὴ 26 Ὀκτωβρίου 2025.

Ἱερά Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ
Τιμίου Σταυροῦ Βωσάκου Μυλοποτάμου.

- 07.00-11.00 Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία εἰς τὸ Καθολικόν τῆς Ἱερᾶς Πατριαρχικῆς καὶ Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Τιμίου Σταυροῦ Βωσάκου, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Μακαρίου.
- 11.00-13.00 Πορίσματα - Λήξεις Συνεδρίου.
- 13.30 Γεῦμα εἰς τὴν τράπεζαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ὁργανωτική Ἐπιτροπή:

- * Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Μακάριος (Πρόεδρος)
- * Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος
- * Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ζηλανδίας κ. Μύρων
- * Ἐντιμολ. Ὁμότιμος Καθηγητής κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς
- * Ἐλλογιμ. Καθηγητής κ. Μιλτιάδης Βάντσος
- * Ἐλλογιμ. Καθηγητής κ. Εὐάγγελος Πρωτοπαπαδάκης
- * Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης

Ἐπιτροπή Συμπερασμάτων:

- * Σεβ. Μητροπολίτης Ρεθύμνης καί Αὐλοποτάμου κ. Πρόδρομος
- * Ἐντιμολ. Ὁμότιμος Καθηγητής κ. Κωνσταντῖνος Δεληκωσταντῆς
- * Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης

Γραμματεία:

- * Πανοσιολ. Διάκονος κ. Βαρνάβας, Τριτεύων τῶν Πατριαρχείων
- * Ἐλλογιμ. Δρ. Κωνσταντῖνος Μενιδιάτης

3^{ον} ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ ΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

